

העם

קליטת המדינה

33 יום לפני הבחירות אינה מורגשת שום התרגשות. הרמקולים החלו מטר-מטר, כרוזים והאשמות רדפים זה את זה. מתיחות האוויר: אפס.

אחת הסיבות לכך, בישוב החתיק: הבעיות השנונות במחלוקת ברורות ביר-תר, וכמעט כל האזרחים כבר החליטו בלבם לאן הם שייכים. התעמולה תשפיע רק במקטע בחוגים אלה.

סיבה שניה לרפיון ולאדישות היח-סית: רוב האזרחים הבינו כי גורל הבחירות יוכרע ע"י גורם שאין להם שום שליטה עליו — העולים החדשים. אמר צעיר מוקן, בבית קפה בתל-אביב: "חשבתי שהמדינה קולטת עולים. עתה מתברר שהעולים קולטים את המדינה."

בחירות

שמונה אפס חמש

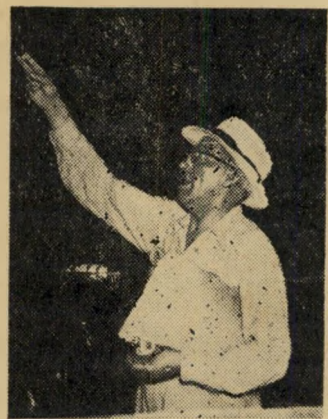
השעה היתה 8.05. הדלת של הבית הגרמני בקריה נסגרה, כשקבוצה של מעונינים, בעיקר דתיים ארוכי זקן, הת-ווחו לרגלי המדרגות. פתאום הגיע ברי-צה אדם הבוש כובע לבן, מרכיב משק-פיים, הוא שלח מבט מיואש בדלת הנ-עולה. הוא אחר את המועמד. היה זה סאלהאל, בלתי שולח של קהתי, יוזם סיעה תימנית בולגית בחסות מפא"י.

כשנערמו על שולחנו של השופט אול-שן 20 הרשימות היתה בהן רק הפתעה אחת: העדרן הגמור של כל ההפתעות. כל הרשימות הרציניות היו של המפלגות הישנות הנושנות, שעברו בירושה מן הקונגרס הציוני לכנסת ישראל.

במשך שלוש שנות קיום המדינה לא קם שום גוף רציני חדש. לא העולים החדשים ולא הערכים גיבשו כוח פולי-טי כל שהוא; נסיון הספרדים להתגבש כמעצמה פוליטית התמוטט, לח"י וייצרו נעלמו בכלל.

סוף, וורשא! גם היובל האנושי היה מאכזב ביותר. למפלגות הישנות היו פרצופים ישנים.

בשם רשימה לא חדרו כחות צעירים וחדשים לעמדות מפתח ראשונות. מספר העולים החדשים במקומות ה"בטוחים" זעיר. התגבורת האנושית בכללה היתה דלה, אף כי כללה כמה אישים מעניינים: שמעון בזרנו (ציונים כללים), מלך העצים והסיגריה, ספרדי שהתחנך בש-ויץ; בנימין אבניאל (חרות), הנושא ונותן המקצועי של בעלי התעשייה,

האיש שאיחר: סאלהאל בחסות מפא"י

צבר שהתחנך בבליגה; רוטסום בסטוני (מפ"ם), צעיר מכפר טירה שגדל בחיפה ונשאר בוואדינגטאנס כשרוב קרוביו נמ-לשו מעבר לבלול.

לעומת התגבורת — הפנים שנעלמו. החשוב ביותר: ישראל גלילי, איש נען, האליל של חתיקי ההגנה, איש הברזל השתקן שנחשב למומחה הצבאי הרציני היחיד בכנסת היוצאת. איש שני שנעלם: יוסף הפטמן, שהתפטר מן המקום ה-21 ("הבלתי בטוח"), איש הבוקר, בן וורשא, התנדד לכך שיצמידו במקום בטוח את אברהם סטום, בן גאליציה. אמרו חסידי הפטמן: כל השימה (של צ"כ) מלאה גאליצאים, שעשו יד אחת להוריד את הורשאי מכתודו (וממקומו הבטוח).

זהירות: רכוש פרטי

כאשר החלו מדברים על בחירות, עלה רעיון גאוני בלבו של אליאס קוסא, ער-רדהין הערבי מהיפה. מדוע, חשב, לא יתאחדו כל הערבים ברשימה אחת, יקימו בכנסת קבוצת לחץ שתוכל להשגיל כל ממשלה שלא תתן לערבים שיוון זכר-יות?

קוסא, שהצטיין לפני המלחמה כמטיף לשלום עברי-ערבי, ונמנה עתה עם מקור-רביו של הארכיהגמן ג'ורג'י חיים, ניגש לעבודה: שלח הודעות למרכזים הערב-ביים בנצרת, בארשבוע והמשולש הקטן, אולם כשניסה להתקשר עם ראשי הצבור הערבי נוכח לדעת כי מאמציו אינם רצו-יים בעיני השלטון. לא ניתנה לו רשות להיכנס לאזור המשולש ובארשבוע, להי-דבר עם הערבים שם.

קוסא לא התיאש, ניסה דרך שניה: הציע שהמוסלמים יתעדו יחד, יבחרו להם נציגים שיתקשרו ברשימה אחת עם נציגי הנוצרים, שייבחרו בוועידה נפרדת. גם נסיון זה סוכל בקלות: הממשלה אסרה את ועידת המוסלמים.

הנוצרים קיימו ועידתם, אולם הזיקו רק לענין: המוסלמים החלו מאמינים שמאמיני ישו זוממים מזימה נגדם. לבסוף נבחר לקוסא שיוכל להקים רשימה חיפאית מקומית בלבד. מכיון שמספר הערבים בחיפה נופל ממספר הבוחרים המינימלי הדרוש לכל רשימה, היה זה נסיון חסר תקווה.

התוצאה: בבחירות מופיעות, במקום רשימה ערבית מאוחדת ובעלת משקל, שלוש רשימות ערביות קטנות (פועלית, פורגנית, דרוזית) שהן שלושתן רכוש פרטי של מפא"י.

קוסא מתנחם: אחרי הבחירות יגש לעבודה רצינית, ישתלל להקים מפלגה ערבית מאוחדת בישראל.

איזו ממשלה תקום?

לפי דעות רבות, תצטיין הכנסת השניה בקוצר תקופת כהונתה. הסיבה: יתכן מאד שהכנסת השניה לא תוכל להקים ממשלה בכלל, או, אם תצליח, תתפרק הממשלה תוך זמן קצר.

האפשרות של הרכב ממשלה אחרי הבחירות: מפא"י-מפא"י: אם תקבל מפא"י, יחד עם סיעות-בנותיה (הערבים, הפרו-גרסיביים) למעלה מ-51% תקים ממש-לתייחוד, אולי בהסאה מסוימת, תהיה מפשית להגשים את תכניתה (לדעת אור-ביה: תכנית דיקטטורית-למחצה). במק-רה זה תימשך כהונת הכנסת לפחות 4 שנים. במקרה שתקבל פחות מ-50% ותהיה זקוקה לשותפים, תהיה לה הברירה בין:

מפא"י-מפ"ם: שותפות בלתי אפשרית, לכל הדעות, מפני שהיחסים בין המפלגות מתוחים עד כדי שנאה הד-דית (הפילוג בקיבוץ המאוחד) ובעיקר מפני ששותפות זו תאבד את אהדתה (וכספה) של אמריקה.

מפא"י-דתיים: שותפות זו תה-יה אפשרית רק אם הדתיים יהיו מוכנים לשכוח את העבר ולחתר ויתורים מר-חיקים לכת, ושגם ב. גיי. יהיה מוכן לחתור על כמה מתכונותיו החביבות ביר-תר. קשה לחשוב שהדבר יקום בכלל (או יקום לאורך ימים). יתכן שרק פלג דתי אחד יסכים לשותפות (הפועל המו-רחי). במקרה זה הוא עלול לאבד את אה-דת הציבור הדתי, שיחזור לפלגים אה-דים, יצטרך כעבור זמן מה להסיק את המסקנה.

מפא"י-ציונים-כלליים: לפחות חלק של הציונים הכלליים מוכנים לשות-פות כזו. בתנאי שיקבלו לפחות תיק-שמן אחד (האוצר), אולם ספק רב הוא אם ב. גיי. יסכים לוותרו כזה. יש להניח ששותפות כזו לא תחזיק מעמד זמן רב. אחרי שמצב הכלכלה יחמיר החמרה נר-ספת עקב סיבות חיצוניות (מעוט הכסף מאמריקה) עלולים הציונים הכלליים לא-בד את אהדת המעמד הבינוני (שיתקרב, אולי, לחרות האופוזיציונית). אין ספק שבמקרה זה תעדיף המפלגה לחזור לאר-פוזיציה.

* בראשית 1947 שלח מכתב הרף נגד הוועדה לפלסטיין פוסט, ביקש טלפנית לא להפריט, אחר: שאיימו לרצחו. ** אחת הסיבות: החשש שהמוסל-מיט ידרשו פיקוח על רכוש הקרן המוס-למית הדתית (ואקף), הנמצאת עתה בידי שר הדתות.

במקרה שהכנסת השניה לא תצליח להרכיב ממשלה בכלל, תמשיך, לפי חוקי המדינה, הממשלה הנוכחית (שהתפטרה) בתפקידה עד שתקום ממשלה חדשה אחרי פיזור הכנסת השניה ובחירת כנ-סת שלישית.

תמורת 7000 ל"י

האנגלים מממנים את מערכת הבחירות של תנועת החירות! שמועת זוועה זו הדהימה את חברי התנועה ואוהדיה שה-כינו עצמם להטלת פתק נושא האות "ח" לארגו הקלפי ביום הבחירות.

הבסיס לשמועה: עיתון התנועה, הי-דוע, מפרסם תמונה של אנשי תנועת החירות, כשהם עומדים סביב שולחן קלפי, ויש להם ביניהם חברים מן המפלגה הבריטית.

הדלת הסגורה: משרד הבחירות בשעה 8,05 ויכוחים לרגלי המדרגות

רות, מכר את דירת מערכתו לצירות הבריטית (תמורת 7000 לירות) העביר את מערכתו למצודת זאב, בניין מוסדות התנועה, מול גן-מאיר.

הכנסת

קווי מלפון משותקים

יחד עם פעולת חקיקה סדירה שהת-בצעה לפני בית ריק (ראה להלן) הספיקה הכנסת הראשונה, ביום ה-43 לפני פיוז-רה, לסעור בדיון על חוק חסינות חברי הכנסת.

כמה חברים, בעיקר מאנשי מפא"י (שלמה לביא, עדה מימון, מאיר ארגוב) התנגדו למסור זכויות יתר (טלפון ללא תור, מכוניות במחירים רשמיים, נסיעות חינוג) ובסתחון יתר (אי ביצוע מאסר בלא הסכמת הכנסת) לחברים, הטילו גיאה בדחנית בדבריהם. אמרה אחות שר הד-תות, עדה מימון המפא"יית: "מצטיירת בפני (תמונה) של 120 חברי הכנסת שיש להם זכות בכורה לשיחות טלפון, המש-תיקים את כל קווי הטלפון בארץ."

אף חששו של ב. גיי. שזכה לפרסום רב, כי החסינות עלולה לספח קני ריגול בבתי החברים לא היה לעניין. צדק נציג מפ"ם, ישראל בריהודה: אין כוונת הצעת החוק להעמיד את חברי הכנסת מעל החוק. הכוונה: למנוע מאסר חברי כנסת ע"י מתנגדיהם הפוליטיים באמתלות פליליות.

תמיד: רוב מפא"י

בשבוע בו עמלו מרכזי כל המפלגות בהכנת רשימות המועמדים הסיפיות לכ-נסת השנייה, בו נתכנסו ועידות המפלגה הפרוגרסיבית והמזרחי, הצטיינה כנסת ישראל במיעוט משתתפים במושבי ה-חזיה.

העיתונאים (מומשיהם שבסנית האר-ץ) שלחו מספרים, על החברים הנוכ-חים הקדישו זמנם לחישובים. התוצאה: כאשר סופרו של הצופה מנה את מספר הנוכחים ביום השלישי, היה סיכומו: 21 — מהם 11 חברי מפא"י.

למחרת הקדים כתבו של העיתון הגר-מני, יצאית חדשות, סיכם: 27 — מהם 18 חברי מפא"י.

המסקנה: כאשר רק קיימת אפשרות (שכנית, לפחות) דואגת מפא"י ליצירת רוב בכנסת.

ארגונים

פקודת היום: שלום

אחר שהתנועה הבינלאומית לממשלה עולמית (פרלית) הקיפה שלושים מיליון חברים, מהם שלושים אלף פעילים, הגי-עה גם לישראל. מתוך התנגדותה למל-

חמה ("פקודת היום היא שלום") ומתוך תקווה לאיחוד מיליוני אזרחי העולם לבניית עולם יותר טוב, הגיעו המ-ייסדים (ביניהם אנשישם כאלברט איי-נשטיין, טומאס מן, רוברטו רוסליני) למסקנה כי הפתרון הכולל הוא פדרציות

הדלת הסגורה: משרד הבחירות בשעה 8,05 ויכוחים לרגלי המדרגות

מדינות העולם שתנוהל על-ידי פרלמנט עולמי.

כבר אמר דוויט אייזנהואר, והוא מומ-חה לעניין, כי "מלחמה אינה פותרת דבר". אולם עולם אחד יפתור הכל, יב-טיח שלום ולחם, ימנע הישנותם של מקרים קוריאניים (בהם אשמים, לדעת הפדרליסטים העולמיים, שני הצדדים גם יחד: הם אינם מוכנים לוותר, להתפטר, לחיות בעולם אחד).

מי יותר על בשר ודג?

אלפי הצמחונים והטבעונים במדינה החליטו להתארגן. אחר שהצליחו למצוא אספקה מיוחדת תמורת מצרכי מזון שהם מסרבים לקבלם, הם תובעים קר-קע (מהקרן הקיימת) להתיישבות (העולם הזה 708).

הצמחונים בקיבוצים הסבו, עד כה, לשולחנותיהם המיוחדים, הצמחוניים. העולים החדשים, ביניהם צמחונים בני ונכדי צמחונים (מבולגריה, בעיקר) וצמ-חוני הערים קפצו על ההזדמנות (המחסור בדביובים), תבעו ביטול יבוא בשר ודגה, אפשרו התפתחותם במושבים מיוחדים. המושב הצמחוני הראשון: משמר השבעה (על פרכת הדרכים בית הדגן). אחר הצלחתו הרבה תוכננה הקמת מר-שבים נוספים, נתקלה במחסור בזוגות נשואים. הסיבה: להרבה צמחונים קשה למצוא בן זוג — כי מי יוותר על תאוות אכילת הבשר והדג?

אולם תיאור מצב בריאותם של הצמ-חונים (בירחונם) ייתכן וימשוך בני זוג מתאמים, שיחתרו על הבשר ועל הדג: כמעט ואין בינוני מקרי מחלות. לא בהר-ים ולא בילדים. כוח העבודה שלנו הוא עצום. החברים כמעט ואינם מרגי-שים בחום ביום חמסין. כאשר קריד אנו יוצאים לשהי כמעט ערומים. אך גולת משיכת הצמחונים: מלכת היופי, מרים ירון, שגילתה, בעת סיוריה בחוף לארץ כי היא צמחונייה.

המשק

פטר חור לישראל

לפיג זלון הראחה פלקוביץ, גולדין את קיפציניקוב וברחוב גחלת בנימין נזחק, כרגיל, המון רב. הסיבה: תושבי תל-אביב תובי הצנע, סוקרים, מתוך עצגור עים, את אריגי הצמר רבי הגזנים וארגוני היד המוצגים בחלון, מלחים שלט קטן: "ליצוא בלבד".

אריג זה מיוצר במטויה קטנה במגדל-